

9.10.2023

Kaisa Nykänen

Kantaverkon kehittämissuunnitelma 2024 – 2033

FINGRID

Sisältö

- Kantaverkon kehittämissuunnitelman lähtökohtia
- Toimintaympäristön muutokset
- Fingridin 10 vuoden verkon kehittämissuunnitelma
- Katsaus vuoden 2033 jälkeiseen aikaan
- Kehittämissuunnitelma Itä-Suomi

Kantaverkon kehittämissuunnitelma

- Kantaverkon kehittämissuunnitelmassa esitetään Fingridin **kantaverkon kehitystarpeet ja suunnitellut investoinnit seuraavalle kymmenelle vuodelle**. Myös sähkömarkkinalaki edellyttää kehittämissuunnitelman laatimista.
- Kehittämissuunnitelma **perustuu asiakastarpeiden, sähkömarkkinoiden, kantaverkon kunnan ja siirtotarpeiden mukaan laadittuihin verkkosuunnitelmiin**.
- Suunnitelmassa on huomioitu myös **Itämeren alueen kehittämissuunnitelma sekä koko Euroopan laajuinen kymmenvuotinen verkkosuunnitelma**. Kehittämissuunnitelma toimii Suomen osalta myös **pohjana EU:n laajuisen verkon kehittämissuunnitelman laatimisessa**.
- **Kantaverkon kehittämissuunnitelma julkaistaan joka toinen vuosi**. Verkkosuunnitelmien lisäksi dokumentissa kuvataan kantaverkon kehittämisprosessia, toimintaympäristön muutoksia ja suunnittelun taustoja.

<https://www.fingrid.fi/kantaverkko/kehittaminen/kehittamissuunnitelma/>

Verkon kehittämissuunnitelmat eri tasoilla

- 1. Eurooppalainen suunnitelma
- 2. Itämeren alueen suunnitelma
- 3. Kansallinen suunnitelma
- 4. Alueelliset suunnitelmat

Kehittämissuunnitelman aikataulu

Työvaihe	Tammi	Helmi	Maalis	Huhti	Touko	Kesä	Heinä	Elo	Syys	Loka	Marras
Kehittämissuunnitelman päivitys	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
Sidosryhmäkonsultaatio						X	X	X			
Alueelliset infotilaisuudet				X					X		
Kehittämissuunnitelman julkaisu											X
Webinaari											X

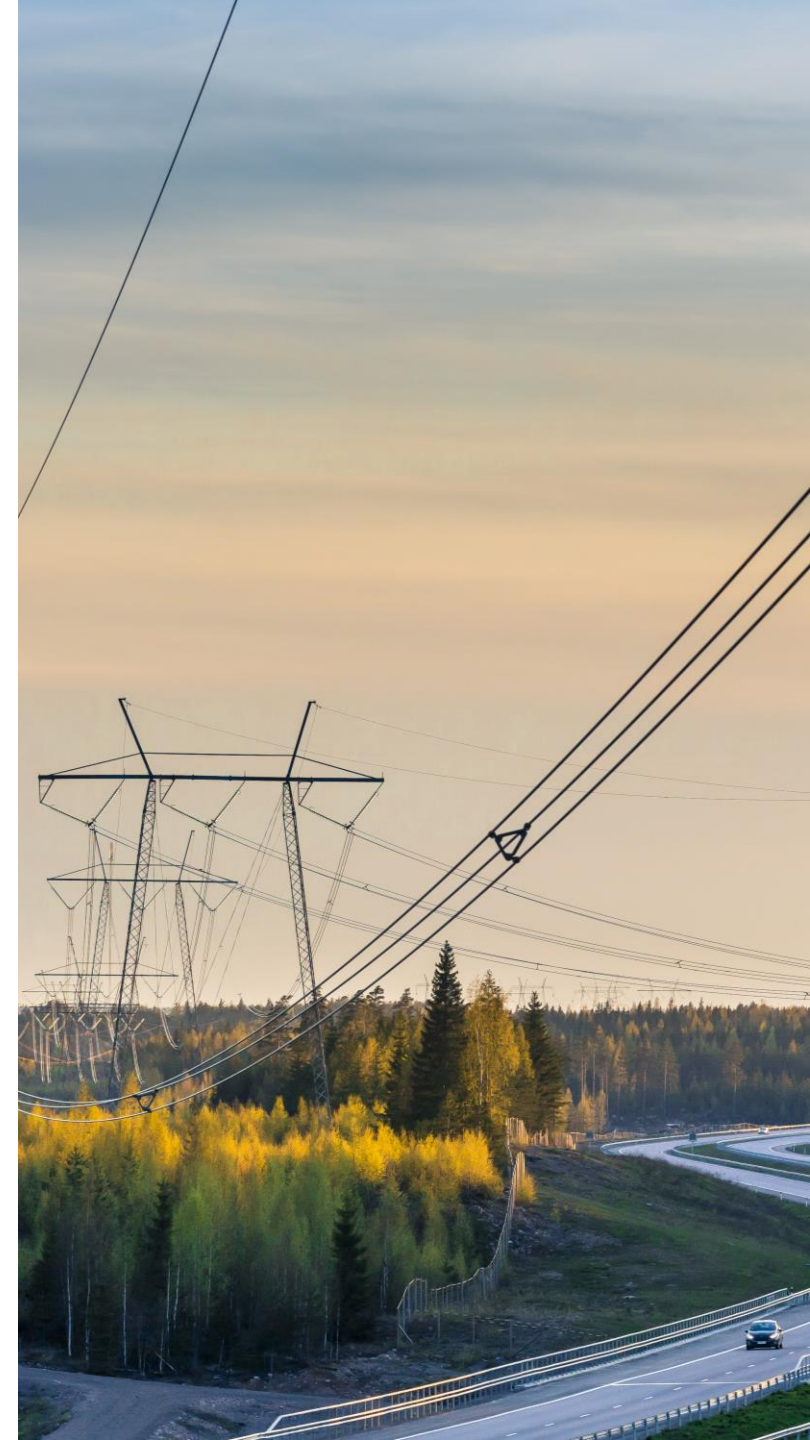
30.11

 Sidosryhmien kommentointi

 15.6 – 31.8

Suomen kilpailukyky ja ilmastotavoitteiden saavuttaminen kantaverkon kehittämisen lähtökohtana

Siirtyminen puhtaan energian käyttämiseen nähdään välttämättömänä ilmastopäästöjen vähentämiseksi. Muutos tarjoaa myös merkittävän mahdollisuuden suomalaiselle yhteiskunnalle.

- **Suomessa ennennäkemättömän määrän tuuli- ja aurinkovoimahankkeita.**
- **Teollisten prosessien korvaaminen** päästöttömiin energianlähteisiin perustuvilla ratkaisuilla.
- **Suomi nähdään yhtenä houkuttelevimmista investointikohteista** kilpailussa toimialan investoinneista.
- Kantaverkon kehittämisessä korostuu myös **luonnon monimuotoisuuden suojelun ja ilmastomuutoksen hillinnän yhteensovittaminen** sekä **sähköjärjestelmän toimintavarmuuden varmistaminen.**

Toimintaympäristön muutokset

FINGRID

Energiamurros haastaa sähköjärjestelmää

- **Ilmastonmuutoksen hillitseminen**
  - Tuotantorakenteen muutos
  - Yhteiskunnan sähköistyminen
  - Sähköntuotannon ja -kulutuksen sijoittuminen
- **Sääriippuvaisen tuotannon tasapainottaminen**
- **Suuntaajavaltaisen järjestelmän tekniset haasteet**

Tuotannon liityntäkyselyiden tilannekuva

337,853.9
Kyselyiden teho (MW)

Josta maatuulivoimaa (MW):
166,343.4
merituulivoimaa (MW):
88,593.0
ja aurinkovoimaa (MW):
81,256.5

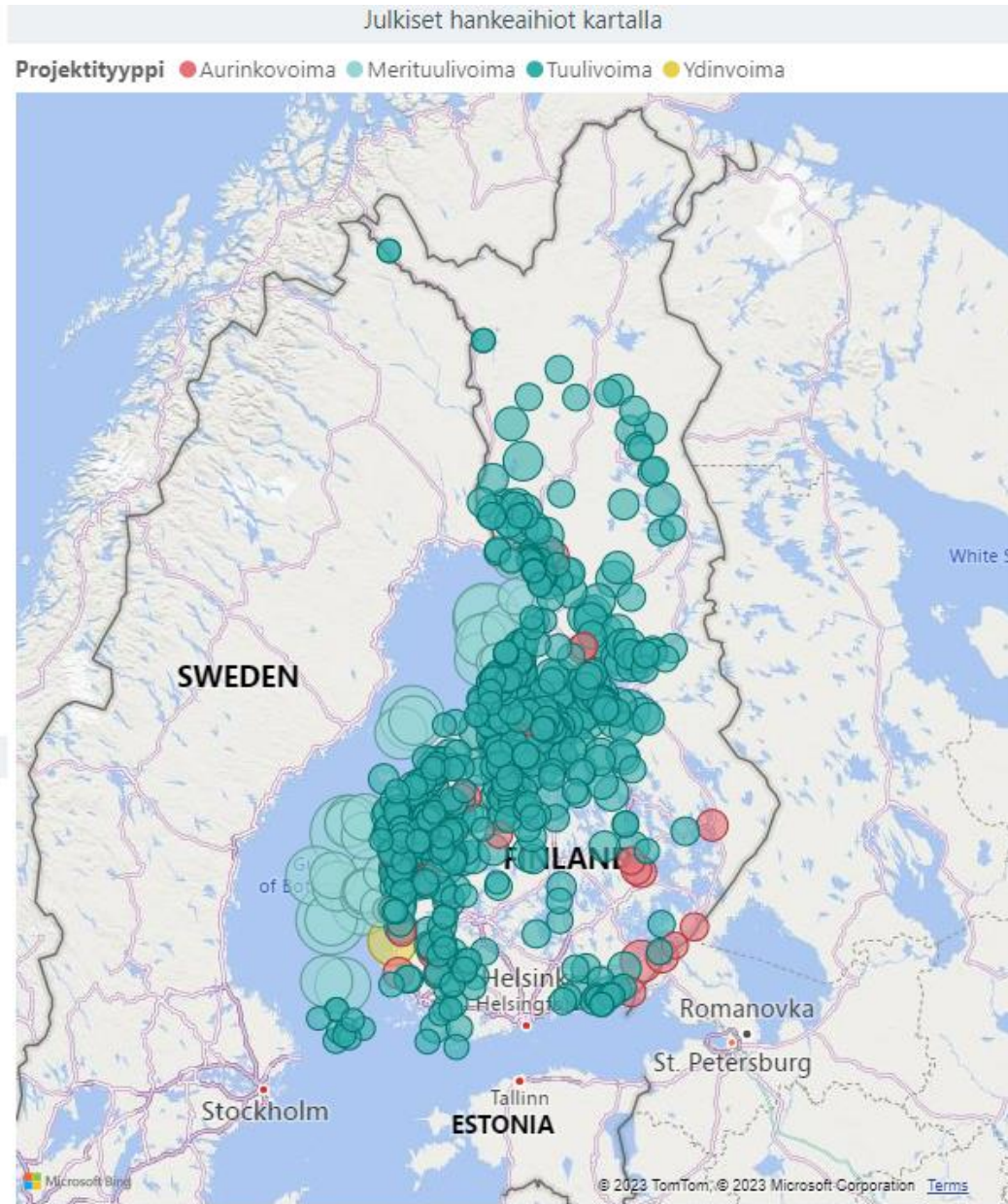
Aurinkovoiman liittymiskyselyt
kantaverkkoon yli
kolminkertaistuneet vuodessa

2100
Hankekyselyä

620
Julkista hanketta

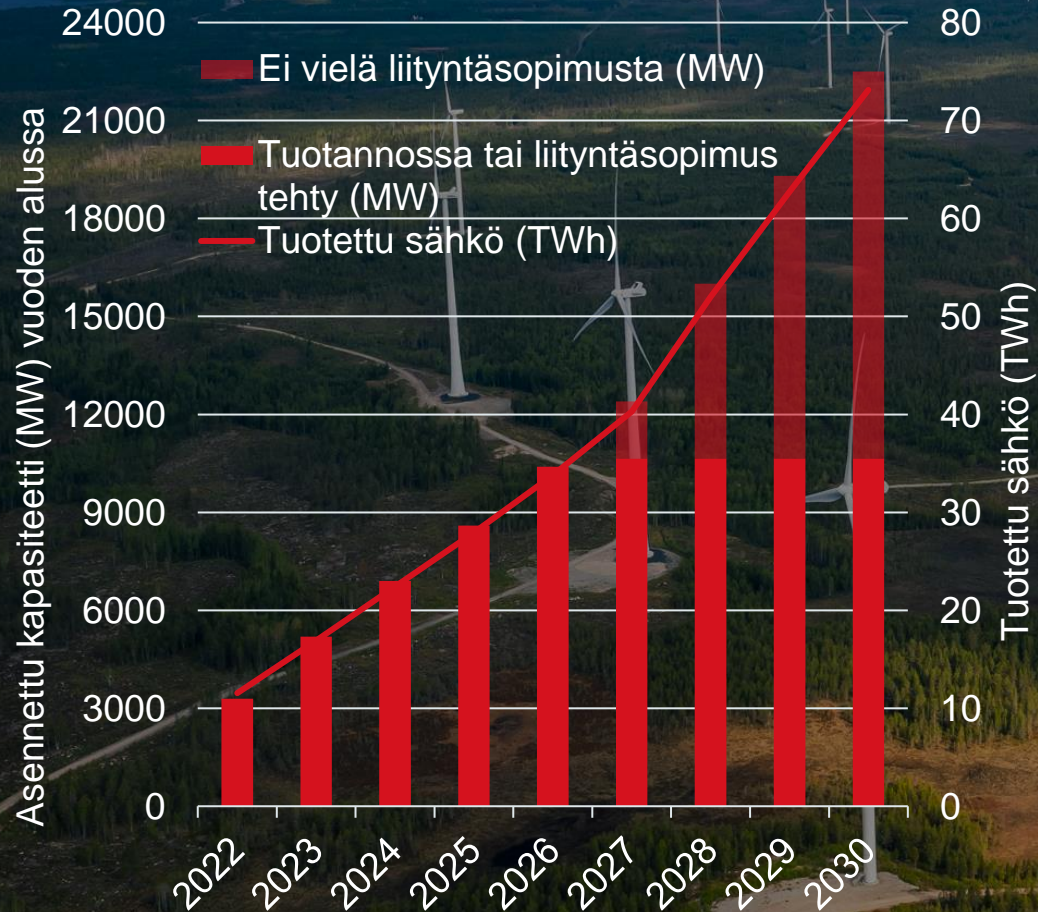
131,524.3
Julkisten hankkeiden teho (MW)

Tuotannon liityntäkyselyiden kokonaistehon kehitys

Tuuli- ja aurinkovoiman kasvuennuste

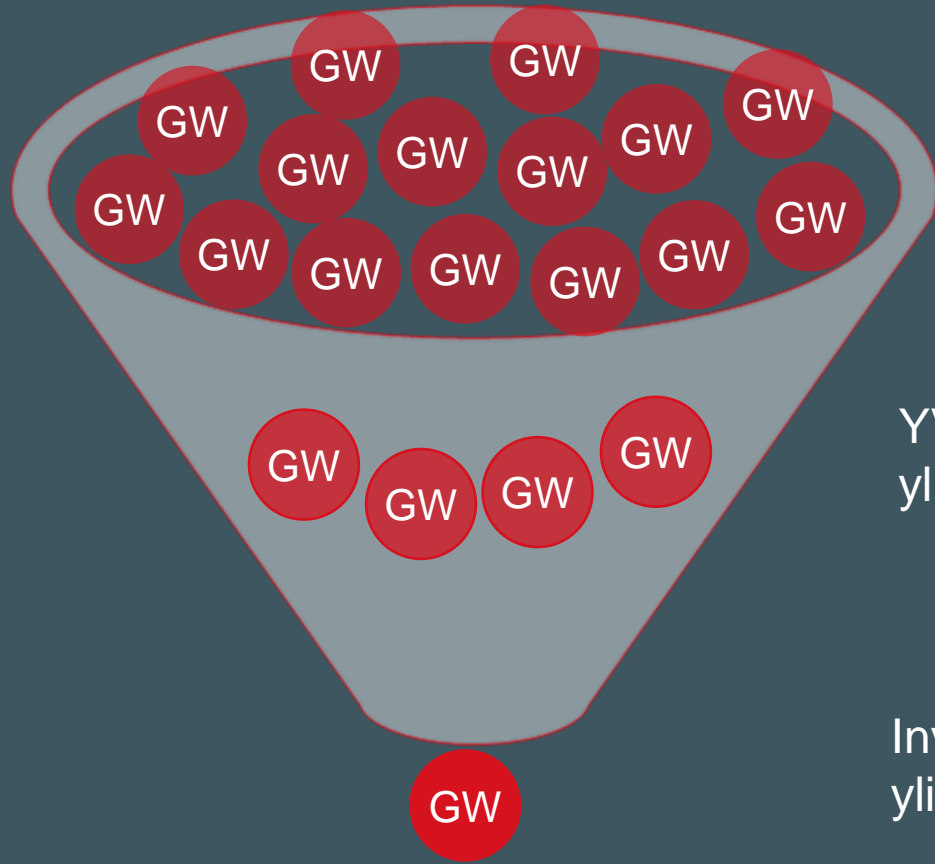
Tuulivoima:

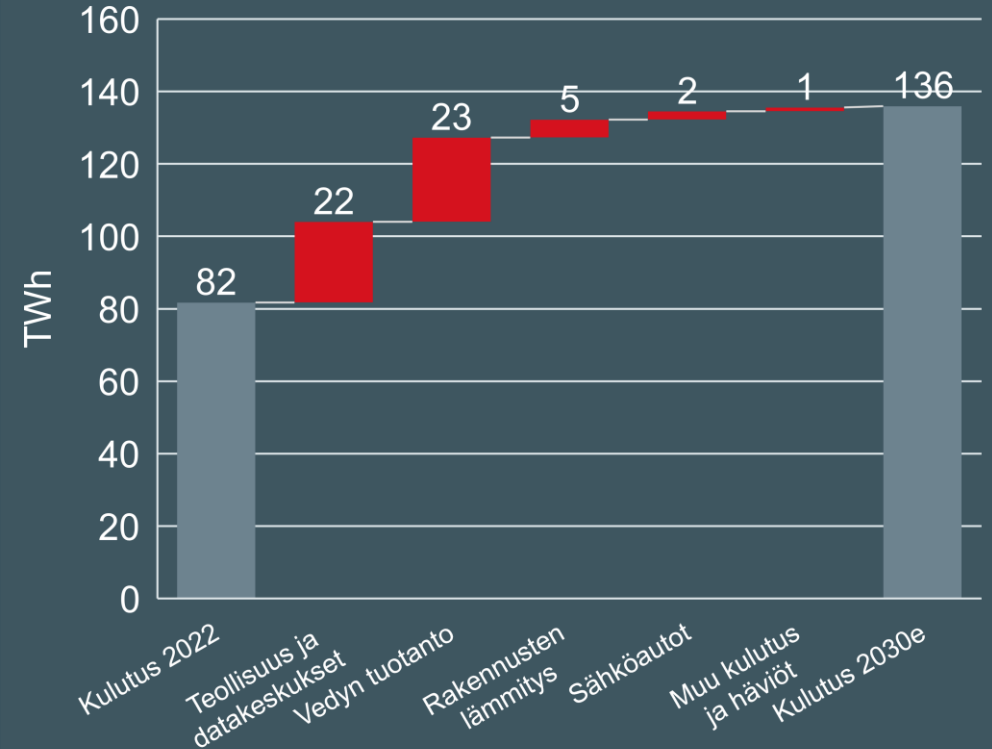
Aurinkovoima:

Teolliset investoinnit ajavat sähkönkulutuksen kasvua

Fingridin ennuste sähkönkulutukselle 2030

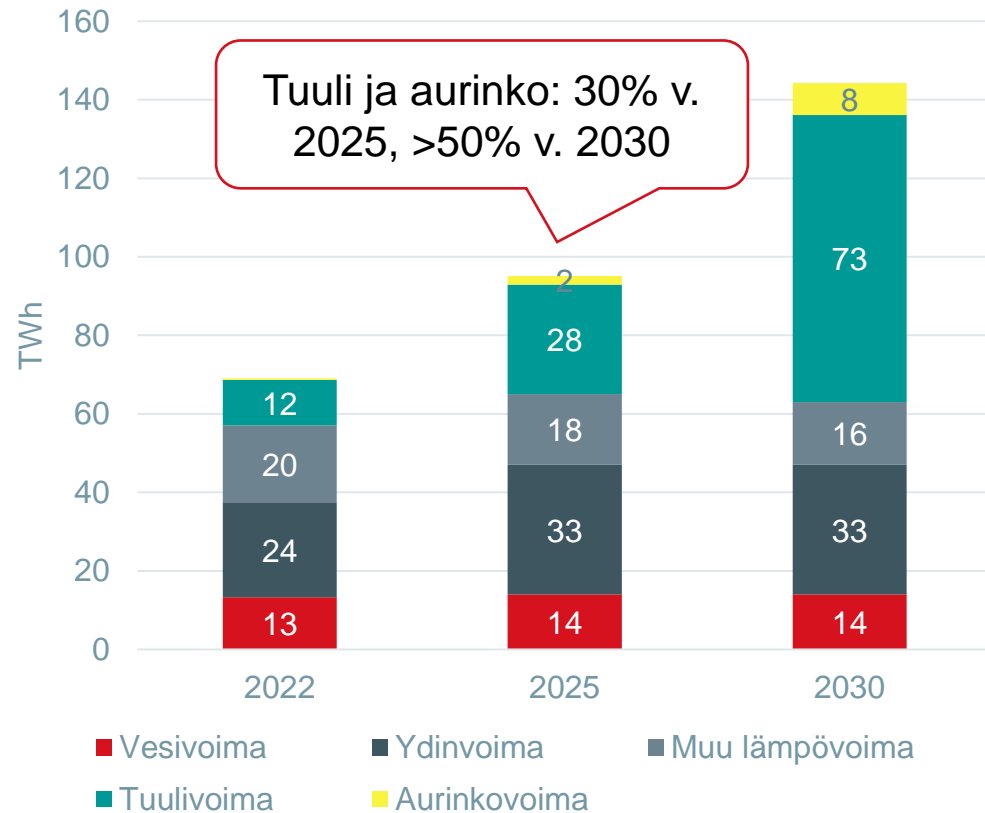

Sähkön kulutuksen kasvu perustuu pääosin:

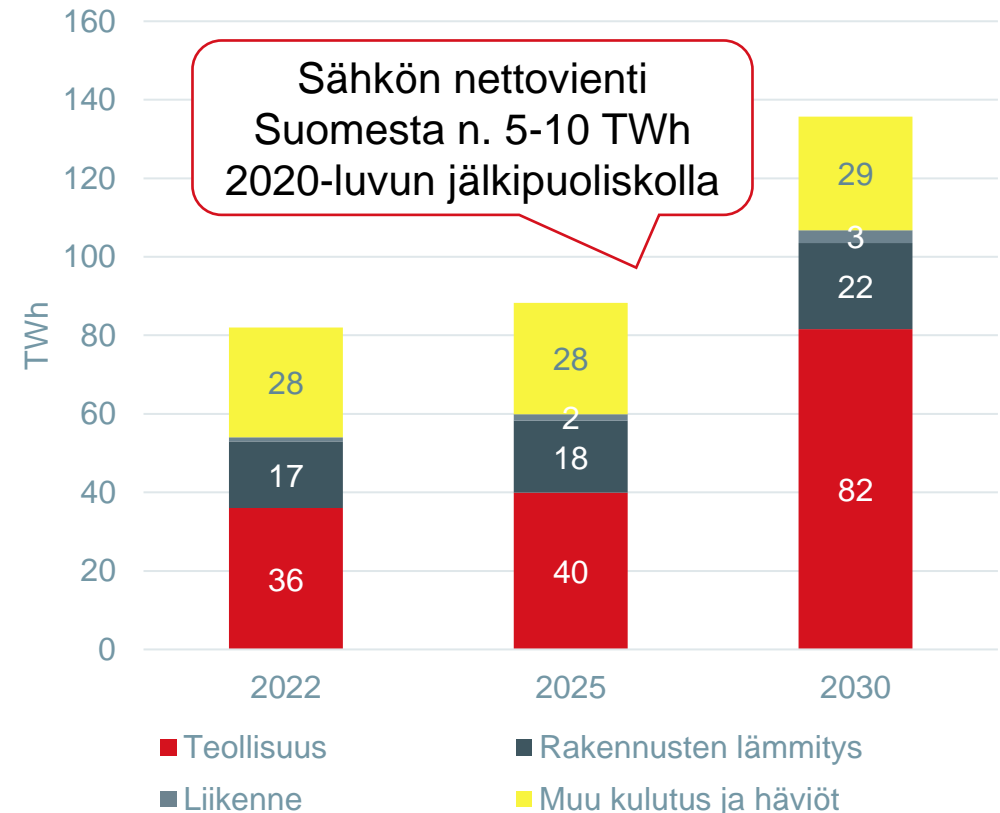
- vedyn ja sähköpolttoaineiden tuotantoon
- metallien jalostukseen
- datakeskuksiin
- akkuteollisuuteen
- lisääntyvään sähkön käyttöön kaukolämmön ja teollisuushöyryn tuotannossa.

Tuotanto kasvaa etupainotteisesti kulutukseen verrattuna → Suomesta sähkön nettoviejä

Tuotanto

Kulutus

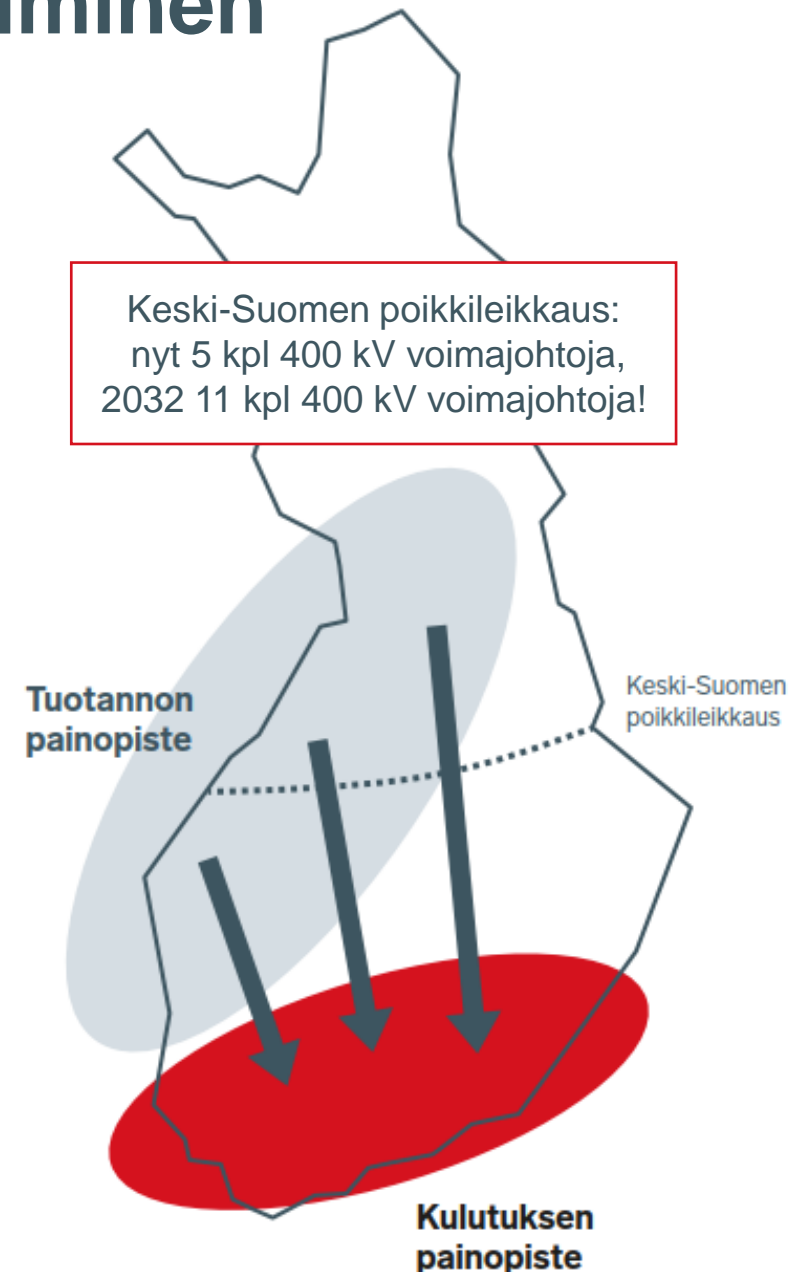
Huom! Suomi on jo energiaomavarainen.

FINGRID

Sähköntuotannon ja -kulutuksen sijoittuminen

Siirtotarve pohjois-eteläsuunnassa voi moninkertaistua

- Olemassa oleva verkko pyritään hyödynnetään tehokkaasti, jotta mahdollisimman moni asiakashanke pystytään toteuttamaan.
- Hankkeita kannustetaan sijoittumaan järjestelmän alueille, joissa sähköjärjestelmän kapasiteettia on saatavilla tai lisättävissä riittävän nopeasti ja kustannustehokkaasti.
- Vaihtoehtoisesti voidaan selvittää mahdollisuutta ns. joustaviin liittymissopimuksiin, kun verkon siirtokyvystä on niukkuutta.
  - Joustavia liittymissopimuksia voidaan soveltaa määräaikaisina ylimenokauden ratkaisuin, kunnes tarvittavat verkkovahvistukset ovat valmistuneet.
- Käyttövarmuustason säilyttäminen voi vaatia myös tuotannon rajoittamista ennakkoon tietyltä alueelta, esimerkiksi suunnitellun keskeytyksen ajaksi.
- Nykyisin haasteena on löytää tarvittava määrä ylössäätökapasiteettia Etelä-Suomesta.

Kantaverkon mitoittaminen tuulivoimavaltaisessa järjestelmässä

Kantaverkon suurimmat siirtotarpeet tulevat jatkossa ajoittumaan voimakkaisiin tuulirintamiin?

- Suurimpien siirtotarpeiden kesto saattaa olla vain muutamia tunteja.
- Siirtokapasiteetin rakentaminen huippusiirtotilanteisiin N-1 -periaatteella ei välittämättä ole kustannustehokasta.
- Tehokkain tapa siirtojen hallitsemiseksi voi tulevaisuudessa olla tuotannon, kulutuksen ja varastojen paikallinen säätäminen.
  - Näinä tunteina sähköstä olisi ylijäämää, jolloin myös paikallisen jouston haitta on pienempi.

Sähkön varastoinnin ja kulutusjouston tarve kasvaa

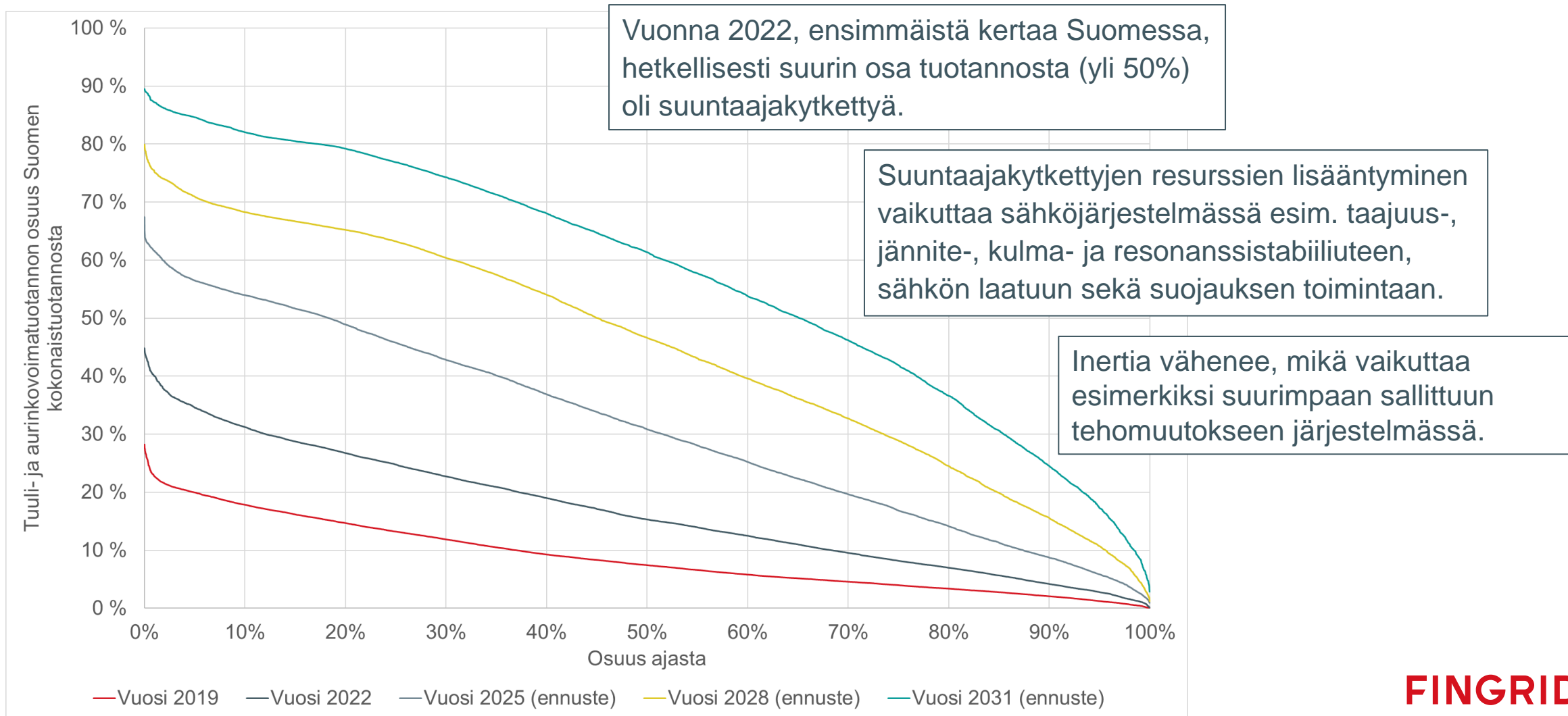
Sähkön kysynnän joustopotentiali on huomattava ja sähkön varastoinnin arvioidaan kasvavan.

- Sähkön varastointitekniikoita ovat esim. akut ja pumppuvoimalat.
- Kotitaloudet voivat osallistua joustoon esim. sähköautojen avulla.
- Sähköstä tuotetun lämmön varastointiin on käytössä kiinteistöjen lämminvesivaraajia ja suuria lämpöakkuja kaukolämpöverkossa.
  - Tekniikkana toimii joko suoraan kuumen kaukolämpöveden varastointi suuressa säiliössä, tai lämmön sitominen suureen hiekkamassaan.
- Sähköpolttoaineisiin liittyvien väli- ja lopputuotteiden varastoinnin merkitys sähköjärjestelmän joustokyvyille kasvaa. Prosessien varastointitekniikoihin ja -tapoihin liittyy vielä epävarmuuksia.

Kuvassa Neoenin sähkövarasto Yllikkälän sähköaseman vieressä.

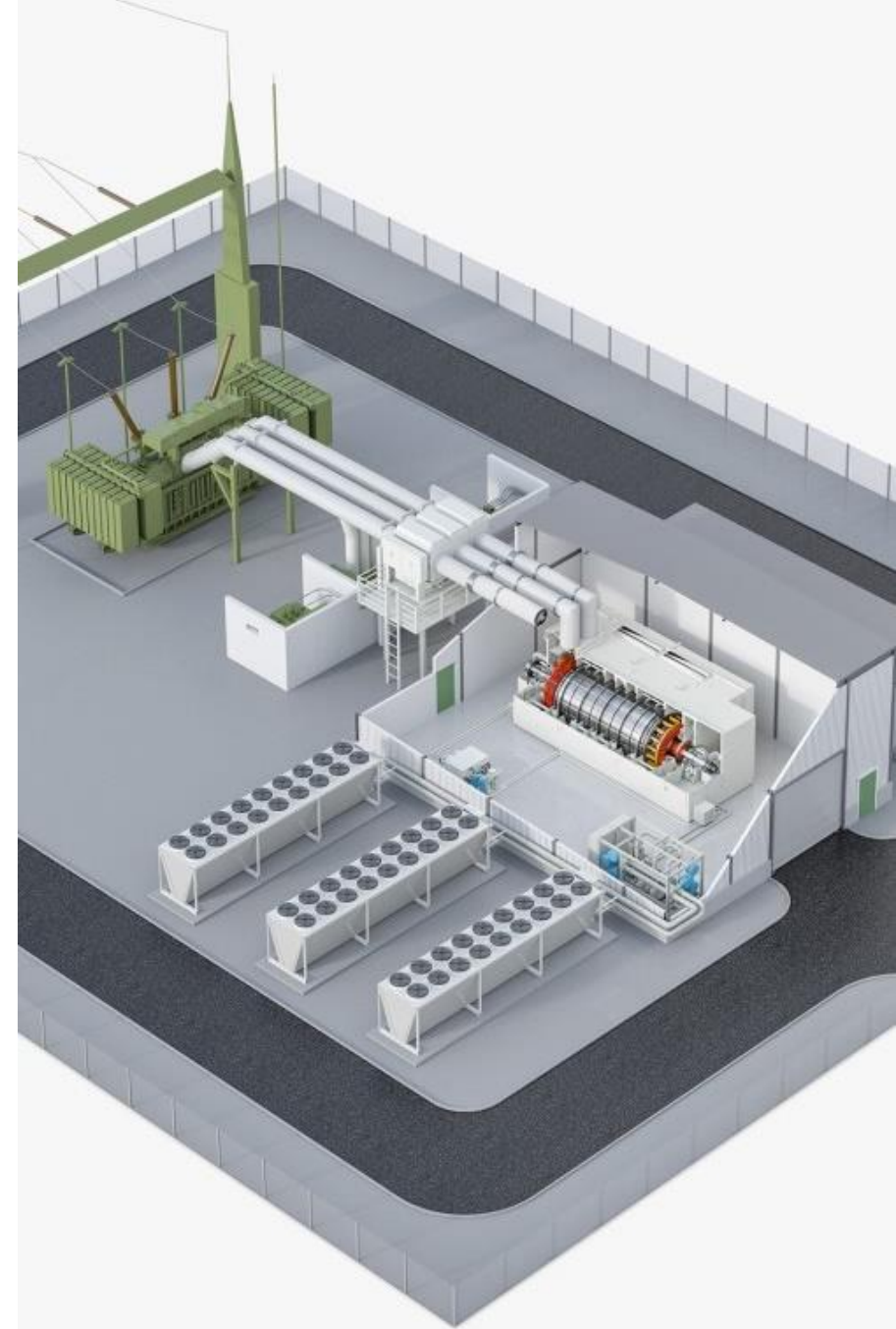
Suuntaajavaltaisen järjestelmän haasteet

Toimenpiteitä suuntaajakytketyn järjestelmän hallintaan

- Haasteiden ymmärtämiseksi ja ratkaisemiseksi Fingrid tekee yhteistyötä eri asiantuntijatahojen ja kantaverkkoon liittyjien kanssa.
- Tilannetta korjaamaan on otettu käyttöön uusi nopea taajuusreservi (FFR).
- Asiakkaiden suuntaajakytketyiltä laitteistoilta ole alettu vaatia joitain tahtikoneita vastaavia verkon toimintaa tukevia ominaisuuksia.
- Järjestelmää tukevia palveluita voidaan hankkia myös markkinoilta. Tämä edellyttää mm. uusien markkinapaikkojen ja hankintasääntöjen määrittelyä.
- Järjestelmän toimintaa tuetaan uusilla teknisillä ratkaisuilla. Esimerkiksi Jylkän sähköasemalle on rakenteilla verkon jännitettä ja taajuutta vakauttava synkronikompensaattori.

Havainnekuva synkronikompensaattorista.

Fingridin 10 vuoden verkon kehittämissuunnitelma 2024-2033

Kantaverkon kehittämissuunnitelma on tämän hetken paras näkemys Fingridin tulevista verkkovahvistuksista.

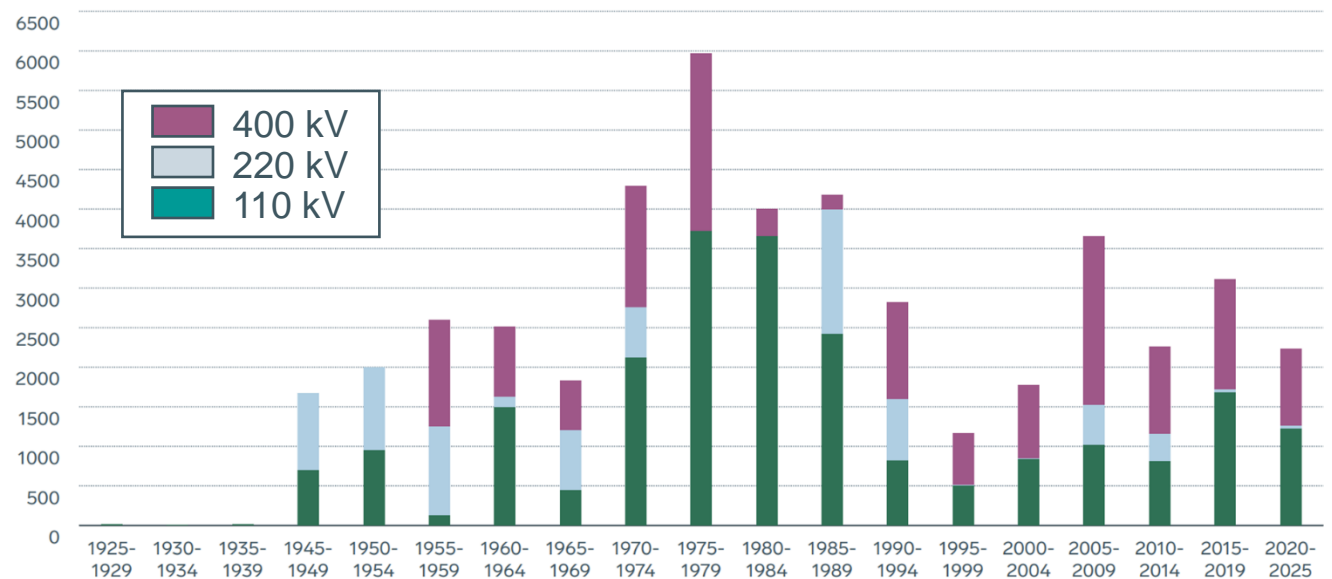
Fingridin investointisuunnitelmaa päivitetään jatkuvana prosessina muuttuvan toimintaympäristön mukaisesti.

Kantaverkon elinkaaren hallinta

- Voimajohto-osien pitoaikaodotteet ovat 40 - 80 vuotta ja sähköasemalaitteilla 30 - 60 vuotta.
- Vanhimmat käytössä olevat 110 kV voimajohdot on rakennettu 1940-luvulla. Suurin osa kantaverkon vanhimmista osista on perusparannettu tai korvattu uusilla.
- Kantaverkon keski-ikä on noin 26 vuotta (voimajohdot 31 vuotta ja sähköasemien suurjännitelaitteet 18 vuotta).

Voimajohtojen kokonaispituudesta noin kuudennes on yli 50 vuoden ikäistä; sähköasemalaitteista vain alle 5 prosenttia on yli 40 vuoden ikäistä.

Fingridin pylväiden ikäjakauma

5,4 MRD €

omaisuuden arvo*

2,8 MRD €

voimajohto-omaisuus

14,400 km voimajohtoa

45,600 voimajohtopylvästä

41,400 harustettua pylvästä
3,700 vapaasti seisovaa pylvästä
370 peltopylvästä

112,000 km johtimia

45,600 ha johtokatua

1,6 MRD €

sähköasemaomaisuus

121 sähköasemaa

95 muuntajaa

29,800 MVA muuntokapasiteettia

13 sarjakondensaattoria

1 rinnakkais-kondensaattori

24 GIS-laitosta
1 SF6 vapaa

1,400 katkaisijaa

3,800 erotinta

6,000 mittamuuntajaa

81 reaktoria

0,5 MRD €

varavoimaomaisuus

877 MW

0,5 MRD €

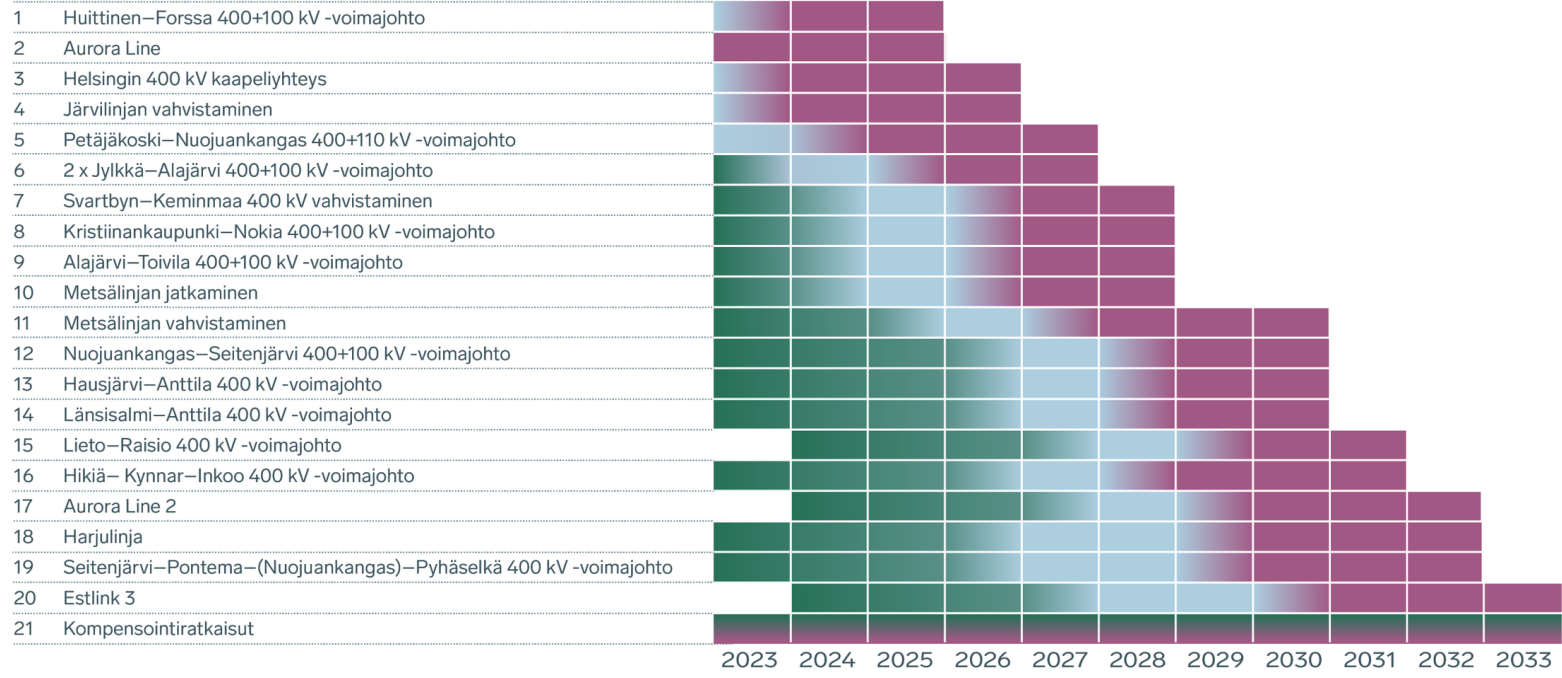
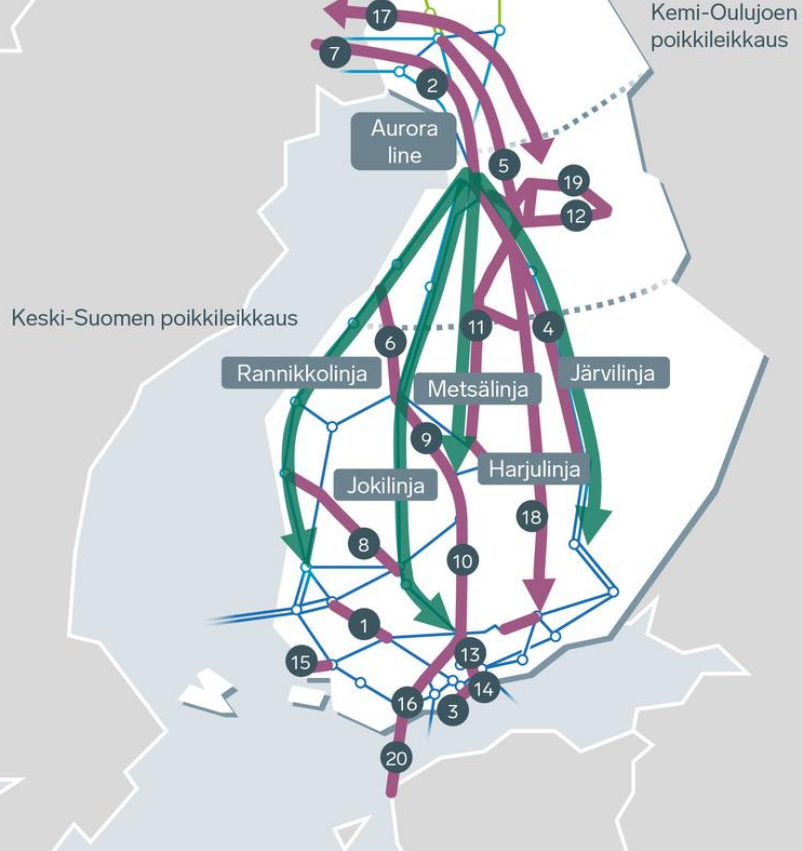
HVDC-omaisuus

3 asemaa

320 km kaapeleita

Päävoimansiirtoverkon investointisuunnitelma

Nykyinen päävoimansiirtoverkko

■ YVA-menettely/esisuunnittelu ■ Yleissuunnittelu ja luvitus ■ Rakentaminen

2024–2033:

400 kV voimajohtoja noin 3700 km
Alle 400 kV voimajohtoja noin 2300 km
(HVDC-kaapelia noin 50 km)

Vajaat 200 uutta, laajentavaa tai kunnossapitävää sähköasemahanketta

Rajasiirtokapasiteetin kehittäminen

Ruotsi:

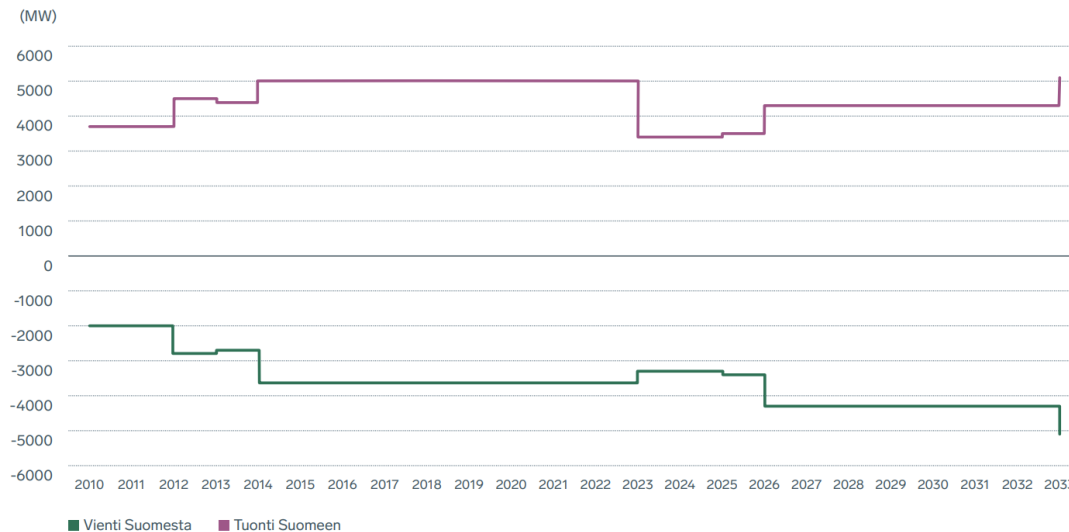
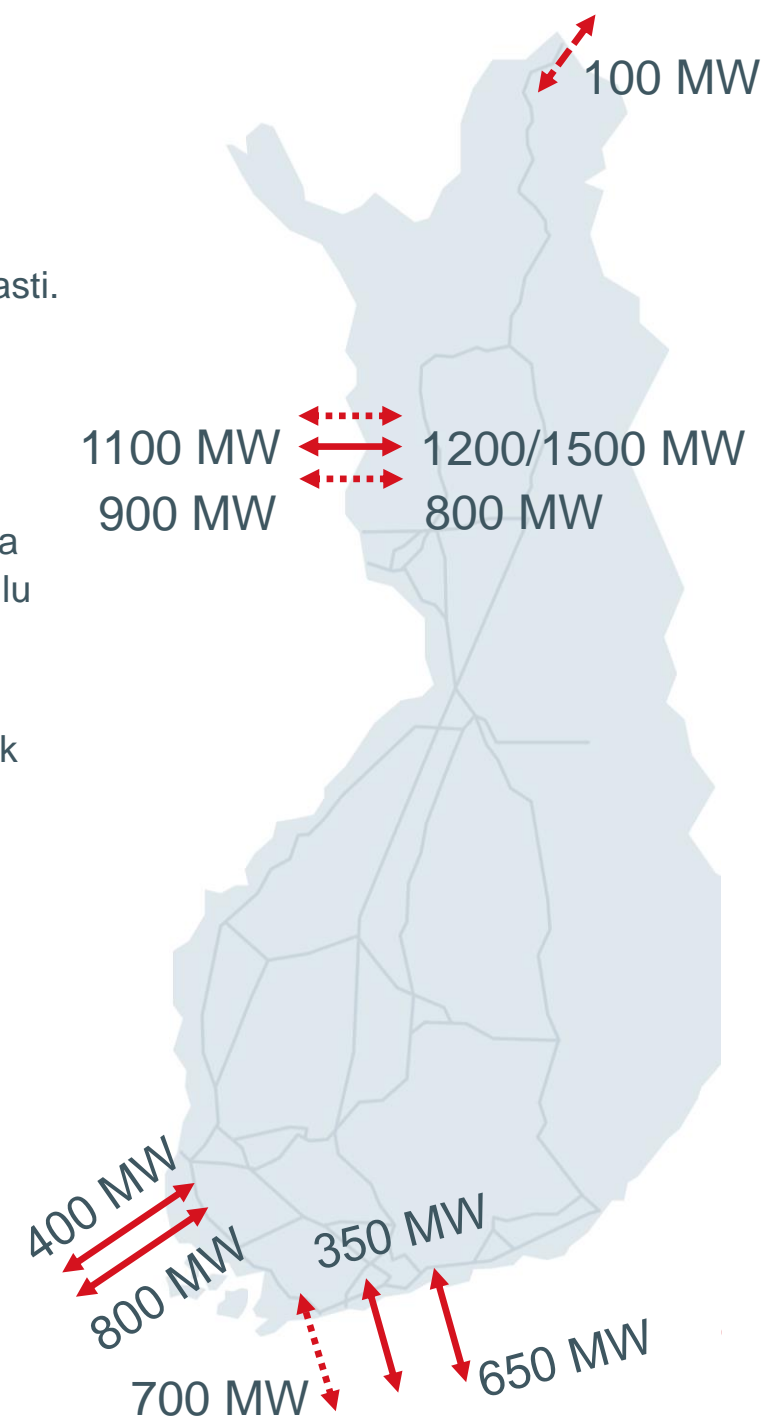
- Fenno-Skan 1 -yhteyden (vuodelta 1989, 400 MW) elinikää on tarkoitus jatkaa vuoteen 2040 asti.
- Vuonna 2025 valmistuva Aurora Line -yhteys lisää siirtokapasiteettia Ruotsista Suomeen 800 MW ja Suomesta Ruotsiin 900 MW. Aurora Line 2 -yhteyttä suunnitellaan vuodelle 2032.

Norja:

- Fingrid ja Statnett ovat selvittäneet 100 MW siirtoyhteyden kehittämistä liittyen Pohjois-Norjan teollisuuden sähköntarpeen kasvuun ja alueen tuulivoimapotentiaaliin. Parhaalta vaihtoehdolta vaikuttaa nykyisen vaihtosähköyhteyden muuttaminen tasasähköyhteydeksi. Alustava aikataulu Statnettilla on vuoden 2030 paikkeilla.

Viro:

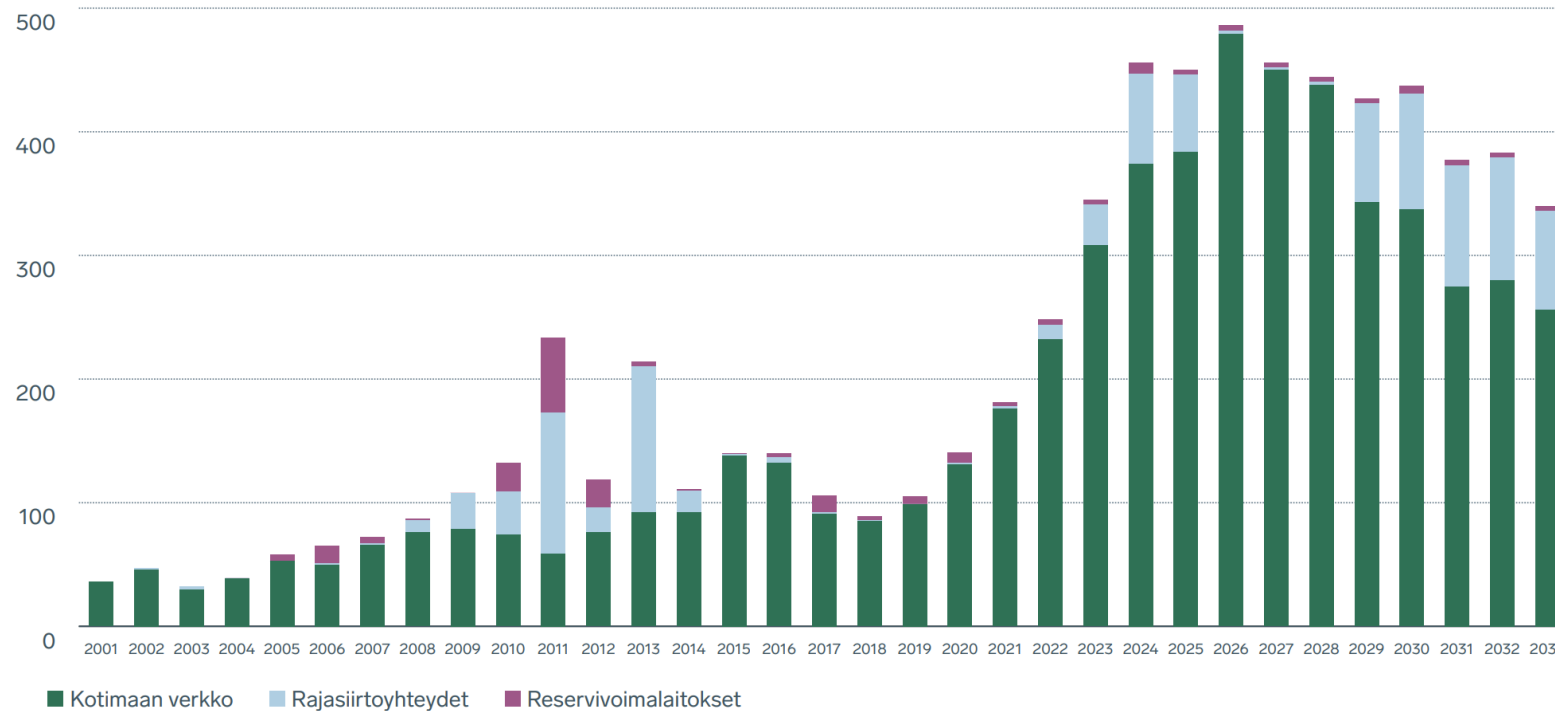
- Fingrid ja Elering ovat parhaillaan käynnistämässä EstLink 3:een liittyvää selvitystyötä. EstLink 3:en käyttöönotto on Fingridin kehittämissuunnitelmassa vuonna 2033.

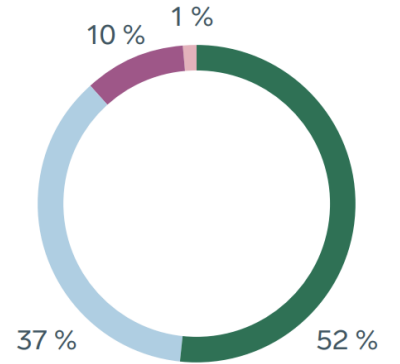
Verkkoinvestoinnit 2001–2033

Verkkoinvestointeja noin 4 miljardilla eurolla vuosina 2024–2033

Investoinnit verkottain ja vuosittain

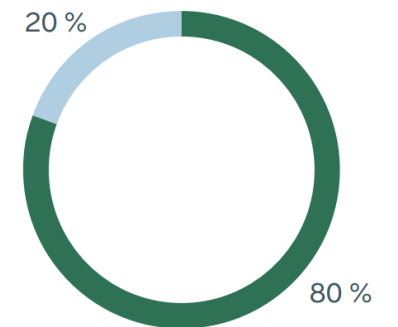

Investoinnit hankeryhmittäin (2024–2033)

- Voimajohto
- Sähköasema
- HVDC
- Varavoima

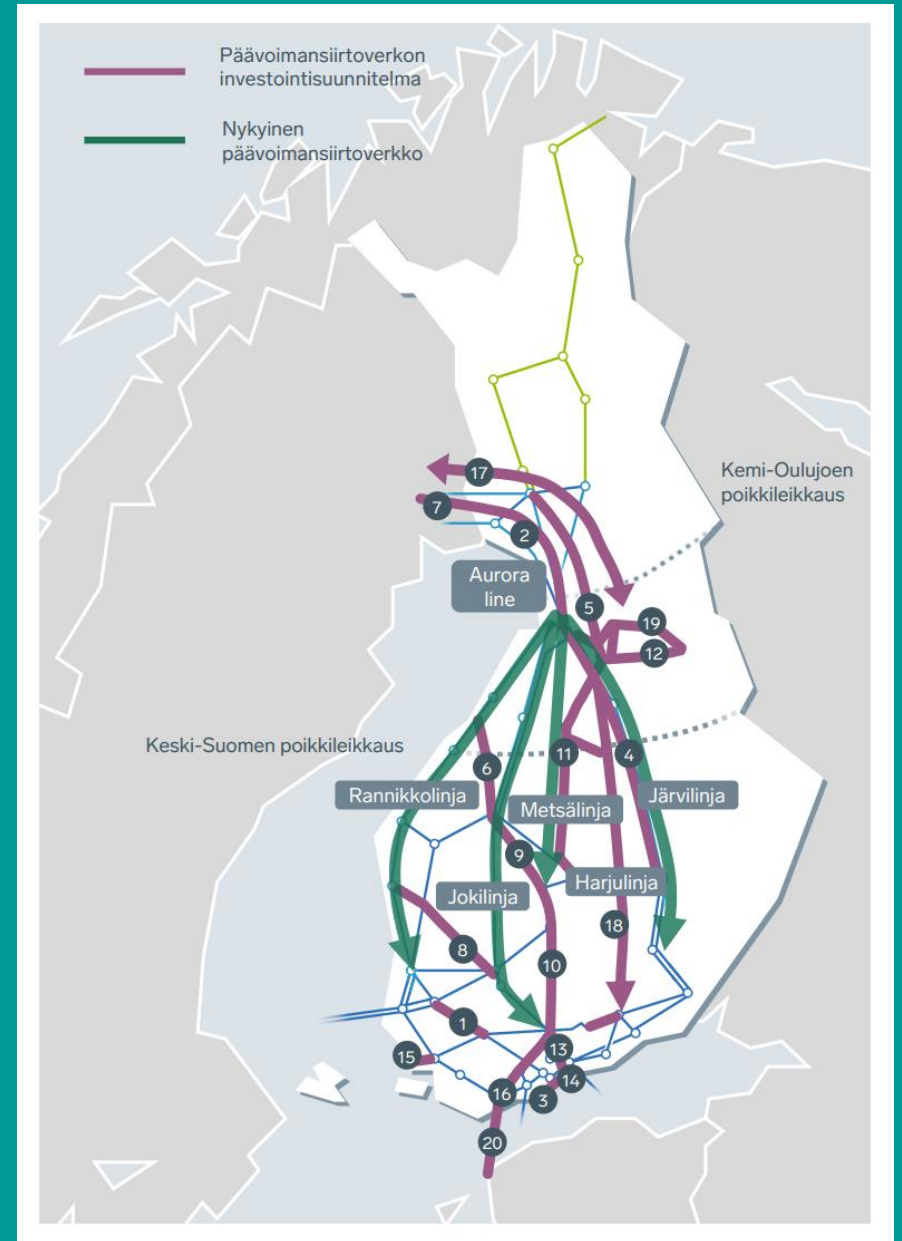
Korvaus- ja uusinvestoinnit (2024–2033)

- Uusinvestointi (%)
- Korvausinvestointi (%)

Vahva kantaverkko on Suomen kilpailuetu

- Fingrid on merkittävästi kiihdyttänyt verkkoinvestointeja ja toteuttaa historiansa suurinta investointiohjelman
  - Seuraavan 10 vuoden aikana 6000 km voimajohtoa, 200 sähköasemahanketta, noin 4 miljardia euroa
- Vahva kantaverkko luo liittymismahdollisuuksia teollisille investoinneille ja puhtaalle sähköntuotannolle.
- Kantaverkon liittymiskapasiteetista silti niukkuutta

2024-2033 lukuina

6100 km

uutta voimajohtoa

400 kV 3800 km
110 kV 2300 km

40% nykyiselle johtokadulle
30% nykyisen johdon rinnalle
30% uudelle johtokaudelle

4 MRD €

investoinnit

52 % voimajohto
37 % sähköasema
10 % HVDC
1 % varavoima

80% uusinvestoinnit

20% korvausinvestoinnit

46 uutta sähköasemaa

18 sähköaseman uusimista

26 perusparannusta

37 laajennusta

1 sähköaseman purkua

128 sähköasemahanketta

Lisäksi useita pienempiä perusparannushankkeita ja todennäköisesti lukuisia uusista asiakastarpeista käynnistyviä hankkeita.

400 kV verkon kehittäminen Itä-Suomessa

- Kantaverkon kehittämissuunnitelman 2024 – 2033 aikajänteellä suunnitteilla olevat kantaverkon 400 kV voimajohdot Itä-Suomessa on esitetty viereisessä kartassa keltaisilla katkoviivoilla.
- Maakuntakaavoissa tulee varautua 400 kV verkon laajentamiseen pitkällä tähtäimellä. Viereisessä kartassa sinisillä katkoviivoilla on esitetty mahdolliset kantaverkon laajennustarpeet Itä-Suomessa.
- Fingrid tukee suunnitelullaan ja osallistumisella maakuntakaava työtä.
- Päätökset tarkemman suunnittelun ja rakentamisen suhteen tehdään vasta kun tiedämme, minne ja millaisia johtoreittejä sekä sähköasemapaikkoja uuden sähkön tuotannon ja kulutuksen liittämiseksi tarvitaan.

Katsaus vuoden 2033 jälkeiseen aikaan

Katsaus vuoden 2033 jälkeiseen aikaan

- Vuonna 2023 valmistuneessa verkkovisiossa Fingrid arvioi Suomen sisäisten siirtotarpeiden jatkavan kasvuaan tuotannon ja kulutuksen edelleen kasvaessa.
  - Erityisesti silloin, jos Suomesta tulee sähkön tai siitä jalostettujen polttoaineiden viejä, siirtotarpeet voivat kasvaa hyvin suuriksi.
- Voimajohtojen tarve riippuu eri alueiden sähköntuotanto- ja kulutusrakenteen kehityksestä ja uusien voimajohtojen tarkemmat reitit ja päätepisteet tarkentuvat asiakashankkeiden sijoittumisen ja etenemisen mukaan.

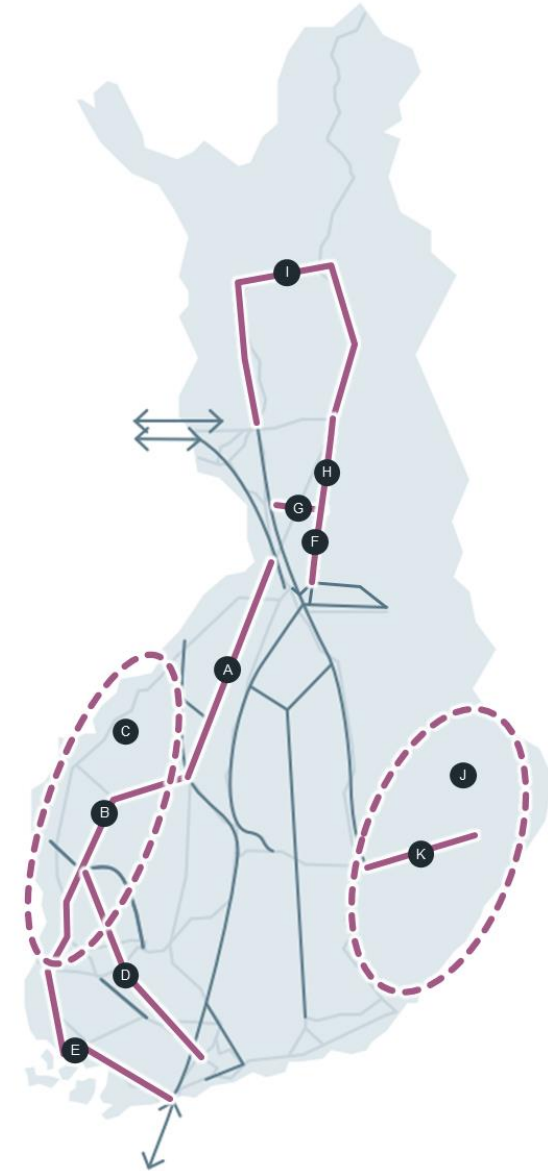
Mahdollisia yhteystarpeita vuoden 2033 jälkeen

Kartalla 400 kV vahvistustarve

- A Jokilinjojen uusiminen
- B Seinäjoki– Alajärvi–Ulvila
- C Uudet yhteydet Länsirannikolta
- D Kankaanpää - PK-seutu
- E Rauma - Lieto - Inkoo
- F Pontema - Pudasjärvi
- G Pudasjärvi - Hervanta
- H Pudasjärvi - Pirttikoski
- I Lapin 400 kV rengas
- J Itä-Suomen 400 kV yhteydet
- K Huutokoski - Kontiolahti

Peruste

- 2-osajohtimisten yhteyksien vahvistaminen
- 2-osajohtimisten yhteyksien vahvistaminen
- Uusi sähkön tuotanto ja kulutus
- Uusi sähkön tuotanto ja kulutus
- Uusi sähkön tuotanto ja kulutus
- Uusi sähkön tuotanto ja jakeluverkon kehittämisen mahdollistaminen
- Uusi sähkön tuotanto ja jakeluverkon kehittämisen mahdollistaminen
- Uusi sähkön tuotanto ja jakeluverkon kehittämisen mahdollistaminen
- Uusi sähkön tuotanto
- Uusi sähkön tuotanto ja kulutus
- Uusi sähkön tuotanto ja kulutus

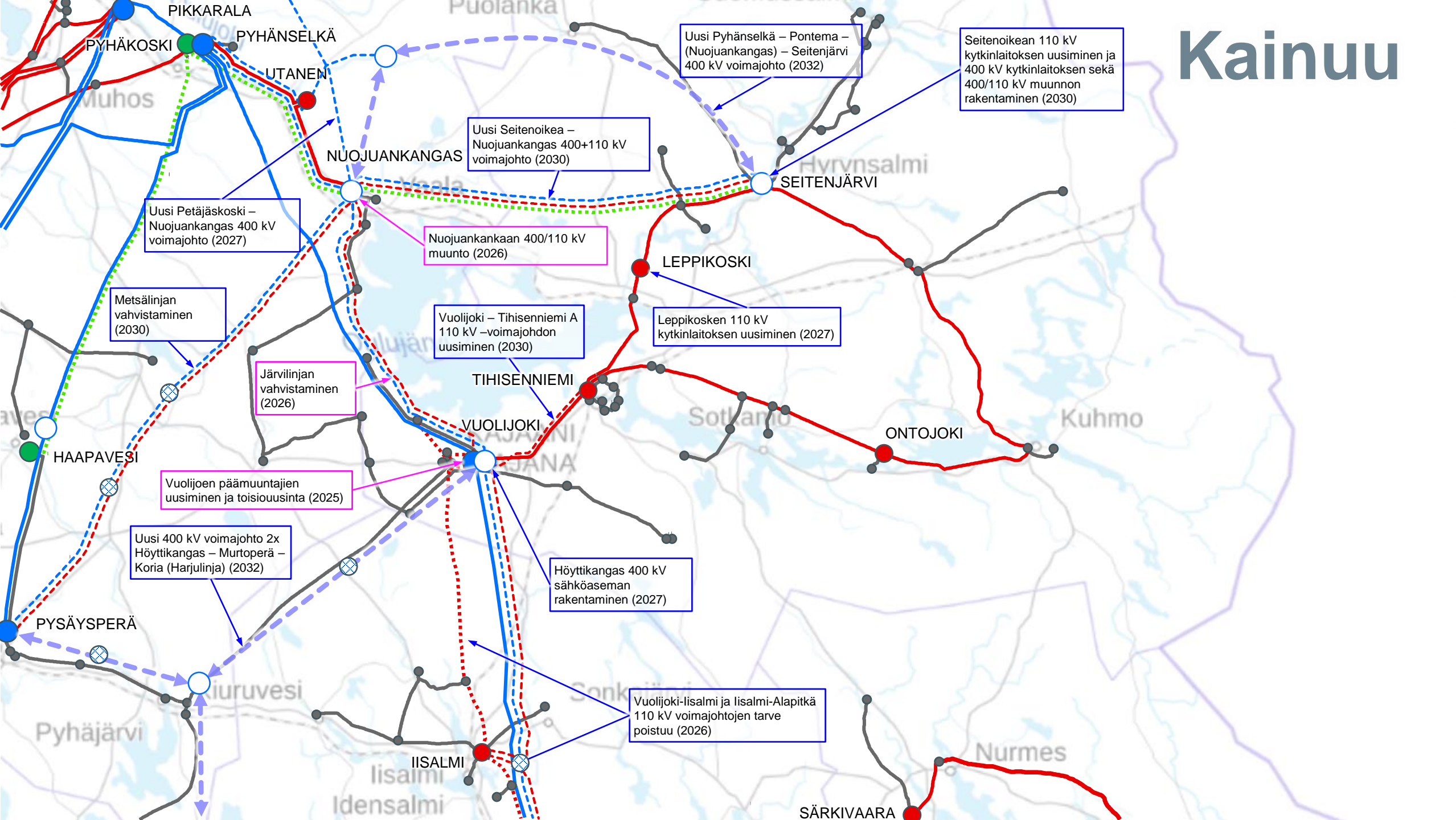

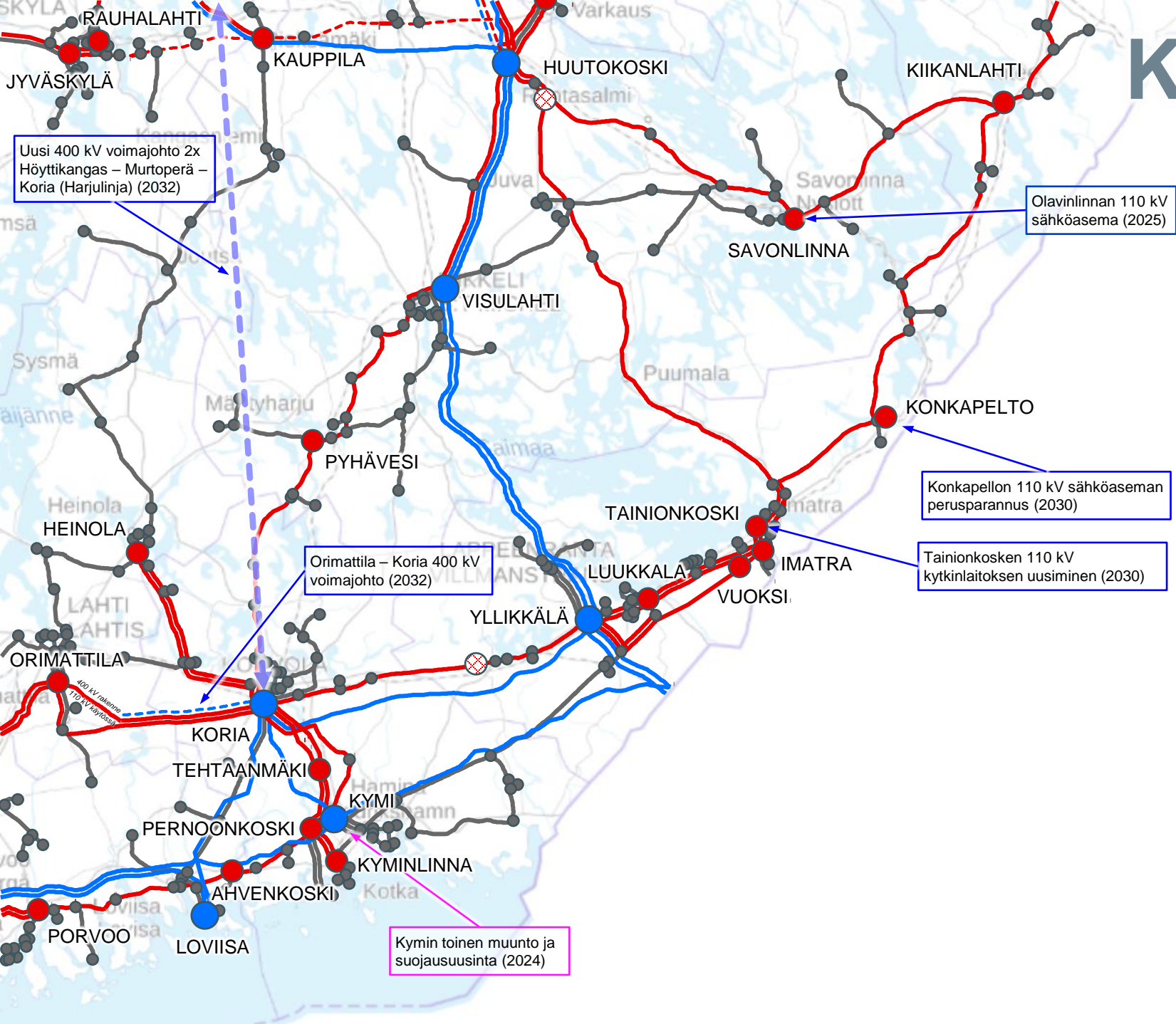
Kehittämissuunnitelma Itä-Suomessa

FINGRID

Kainuu

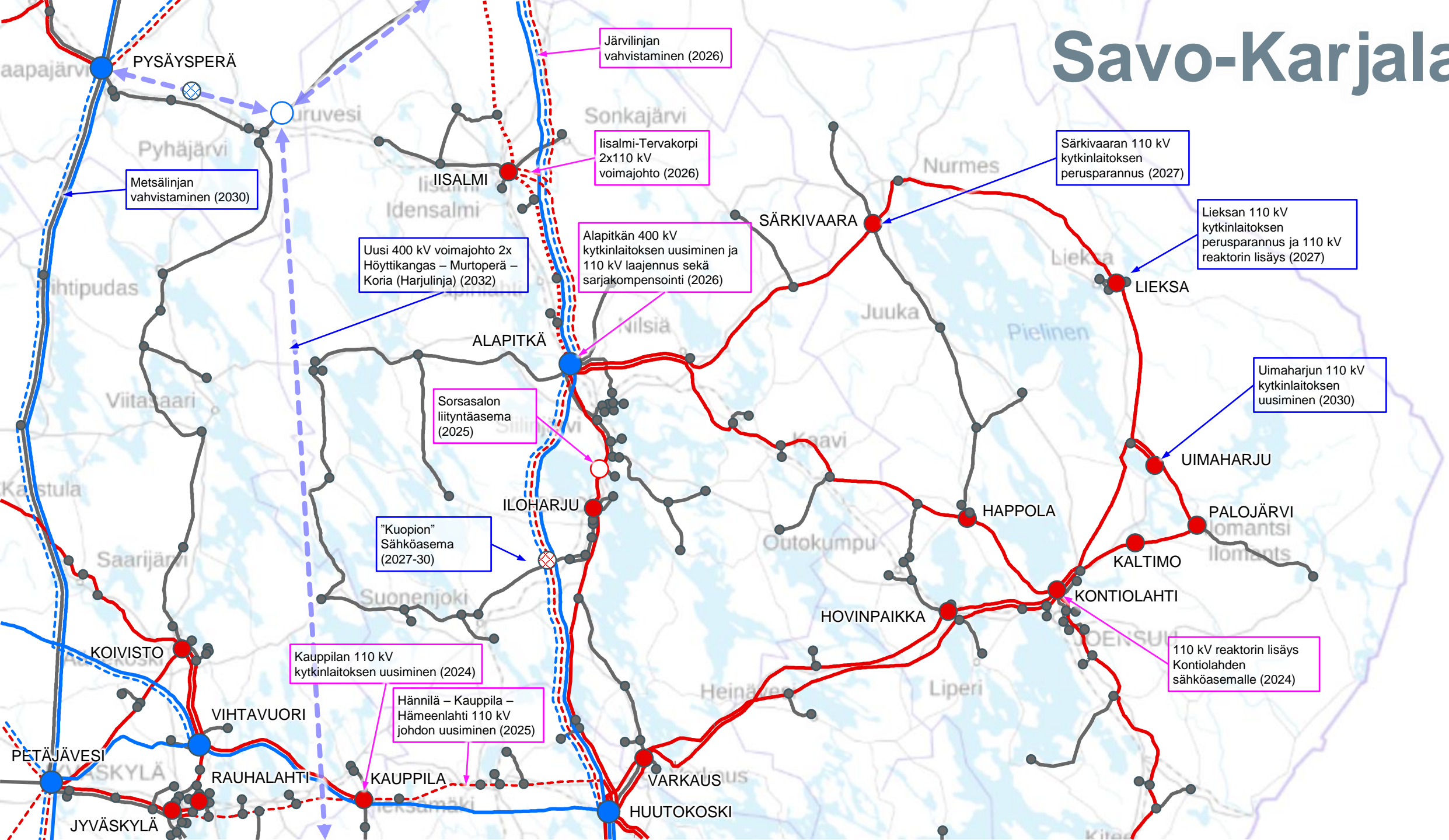

Kaakkois-Suomi

Savo-Karjala

An aerial photograph of a wind farm situated in a vast, green forested landscape. Several white wind turbines are visible, scattered across the terrain. The foreground shows a dirt road leading towards the turbines. The background features a mix of dense green trees and open fields, with a body of water visible in the distance under a clear sky.

Kiitos!

Fingrid Oyj

Läkkisepäntie 21

00620 Helsinki

PL 530, 00101 Helsinki

Puh. 030 395 5000

Fax. 030 395 5196

www.fingrid.fi

The Fingrid logo, consisting of the word "FINGRID" in a bold, red, sans-serif font. A thin red diagonal line runs from the bottom left towards the top right, passing behind the logo.

FINGRID